

Генрі Девід Торо: Судіть про своє здоров'я по тому,
як ви радієте ранку і весні

Молодість ФАРМАЦІЇ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ● №2 (130), березень 2015

CONGRATULATIONS TO THE RECTOR OF THE NUPh V.P. CHERNYKH!

Ректор НФаУ В.П. Черних

ВАЛЕНТИН ЧЕРНИХ — АКАДЕМІК НАН УКРАЇНИ

6 березня 2015 року відбулося засідання Загальних зборів НАН України, на якому було обрано дійсних членів (академіків) та членів-кореспондентів НАН України. Академіком відділення хімії став ректор Національного фармацевтичного університету, професор В.П. Черних. Це історична подія не лише для НФаУ, а й для фармації України.

Працюючи понад 50 років у фармації, багато років очолюючи університет, В.П. Черних відстоював значення фармації на державному рівні: у Верховній Раді, Кабінеті Міністрів, Адміністрації Президента, міністерствах охорони здоров'я, освіти і науки. Ставши у 1997 р. членом-кореспондентом НАН України, він постійно привертая увагу до питань створення лікарських препаратів і розвитку фармації як стратегічно важливої складової охорони здоров'я та національної безпеки країни.

Представництво фармації в НАН України, безумовно, сприяє розвитку наукових напрямків, пов'язаних з розробкою лікарських препаратів і розвитком імпортозамінних виробництв у нашій державі.

Вітання першому академіку фармації В.П. Черних від колективу НФаУ!

Фармацевтична громадськість Національного фармацевтичного університету пишається своїм видатним ректором і бажає йому доброго здоров'я, звершень і перемог, нових відкриттів!

VIVAT ПЕРШОМУ АКАДЕМІКУ ФАРМАЦІЇ!

Колектив НФаУ

BY THE 75th ANNIVERSARY OF THE FAMOUS SCIENTIST

On January 5, 2015, Rector of the National University of Pharmacy Valentyn Petrovych Chernikh, academician of the National Academy of Sciences of Ukraine, laureate of the State Prize of Ukraine, Doctor of Pharmacy, Doctor of Chemistry, Professor turned 75 years. Year 2015 is significant for Valentyn Petrovych also by the 50th anniversary of his scientific-pedagogical and social activities, and 35 years as the Rector.

Half a century of his life is given to the noble mission — training of specialists for the pharmaceutical industry, training of scientific and scientific-pedagogical staff, reconstruction and reorganization of the National University of Pharmacy, the main pharmaceutical higher education institution in Ukraine with history dating back to the distant year 1805, reforming of the higher pharmaceutical education and pharmaceutical industry of Ukraine.

V.P. Chernikh had come a long way from a student, postgraduate student, teaching assistant, associate professor, professor, head of the Department, Dean, Vice-Rector for academic affairs to the Rector of the National University of Pharmacy, which he heads since 1980.

Under the leadership V.P. Chernikh Kharkiv Pharmaceutical Institute had gone through difficult

stages of reorganization from a small, little-known institution to the leading National University of Pharmacy, which corresponds to the highest national and international criteria.

Today, the University community numbers over 20,000 employees and students. Under the leadership of outstanding organizer, Kharkiv Pharmaceutical Institute, which had 1,600 students in one specialty "Pharmacy" with 6 Doctors of and 73 Candidates of Sciences, grew up into a unique research and educational center — National University of Pharmacy, where today 17,500 students study in 14 specialties, and work 110 Doctors and 500 Candidates of Sciences, whose average age is 45, carry out research and teaching activities. In 1991, Kharkiv Pharmaceutical Institute was among the first 900 universities, which was accredited at the Union level. In 1999, it acquired national status among the top five universities in Ukraine and became the second national university in Kharkiv.

V.P. Chernikh — initiator and one of the authors of the development concept of the pharmaceutical industry and education of Ukraine, extension of the range of specialties for the pharmaceutical industry; founder of the newest direction in pharmacy: pharmaceutical care of patients, quality control system

of medicines, including implementation of bioequivalence on the principles of good clinical practice in accordance with international requirements.

V.P. Chernikh is an outstanding scientist in the field of organic chemistry, whose works are well known to the scientific community in Ukraine and abroad. There was founded a new scientific direction — synthesis of biologically active substances — derivatives of dicarboxylic acids, creation of various heterocyclic structures on their basis and research of the cyclization routes of polyfunctional reagents in the ensemble of heterocycles.

In 1997, Professor V.P. Chernikh was elected a corresponding member of NAS of Ukraine according to the results of long-term research in the field of the synthesis of biologically active substances. In the history of pharmacy of Ukraine this event was the first example of representation of pharmacy in the academic science. On March 6, 2015 V.P. Chernikh was elected an academician of NAS of Ukraine. In 2013, Academy of Sciences of Ukraine awarded V.P. Chernikh a badge of honour of NAS for scientific achievements.

Scientific-pedagogical and academic community, staff and students of the National University of Pharmacy, colleagues, friends, students heartily congratulate the famous scientist, talented educator, outstanding organizer and reformer of higher pharmaceutical education, tireless enthusiast and patriot of the pharmacy, who is a perfect example of devotional service to the interests of education, science, health, to the interests of our glorious Ukraine.

We wish you, Valentyn Petrovych, new achievements and starts, inexhaustible creative inspiration and longevity.

V.P. Chernikh is an active participant in the world of science, he made a great contribution to the development of the pharmaceutical industry in Ukraine and the world. On the occasion of his anniversary there were published several articles in foreign journals. In particular, the article «On the eve of the anniversary» in the «Journal of the Tajik National University» (Tajik State National University, Republic of Tajikistan), «To the birthday of Professor Valentyn Petrovych Chernikh, corresponding member of the National Academy of Sciences of Ukraine» in the journal «Chemistry of Heterocyclic Compounds» №51 (1), 2015 (Latvia), «Congratulations to the hero of the day. Valentyn Petrovych Chernikh — 75 years!» in the «Journal of pharmacy» №4 (66) (Vitebsk State Medical University, Belarus).

ДО УВАГИ СТУДЕНТІВ

13–18 квітня 2015 року на базі Національного фармацевтичного університету відбудеться профорієнтаційний тиждень «Впевнений крок у професійне майбутнє»

ПРОГРАМА ЗАХОДІВ:

13, 14, 15 квітня 2015 р.

Тематичні семінари, тренінги, які будуть проведені фахівцями Харківського обласного центру зайнятості, ТОВ «Український Аптечний Холдинг», Корпорації «Артеріум», ПФ «Гамма-55», Інтернет-служби «Работа в Харькове», ТОВ «Санофі-Авентіс Україна», ТОВ «Сер'є-Україна».

16 квітня 2015 р.

Науково-практична конференція за участю новаторів фармації (представників баз практики) «Актуальні питання практичної підготовки студентів НФаУ в Україні та за кордоном».

17 квітня 2015 р.

«Ярмарок вакансій НФаУ — 2015» за участю провідних фармацевтичних компаній України з використанням стендового обладнання, запрошенням роботодавців та облаштуванням сектора служби зайнятості (психологічне тестування, вакансії по Україні, складання професійного резюме, техніки співбесіди з роботодавцем).

18 квітня 2015 р.

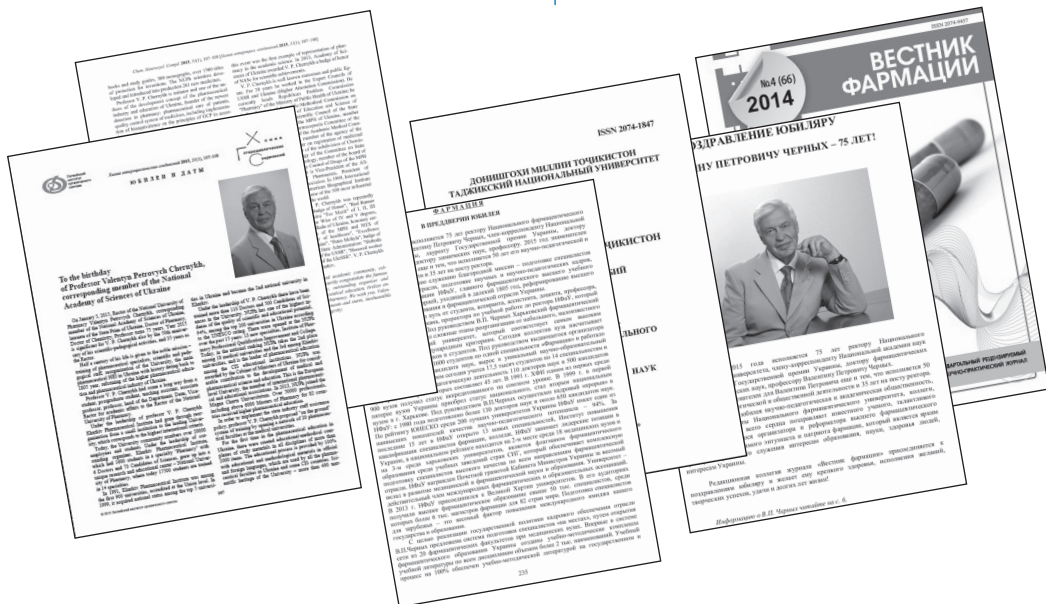
«Ярмарок спеціальностей НФаУ — 2015» для учнів шкіл, коледжів, училищ.

ОГОЛОШЕННЯ

У Національному фармацевтичному університеті вже давно склалася добра традиція проведення Ювілейних зустрічей випусників, які відбуваються щороку третьої суботи травня.

Шановні випусники!

Гостинно запрошуємо Вас на Ювілейну зустріч випусників 2010, 2005, 2000, 1995, 1990, 1985 і 1980 років випуску, яка відбудеться 16 травня 2015 р. за адресою: вул. Блюхера, 4, технологічний корпус.

НФаУ — ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ВУЗ

Национальный фармацевтический университет в этом году отмечает 50-летие со дня приезда первого иностранного студента и 40-летие со дня основания деканата факультета по подготовке иностранных студентов.

НФаУ, который имеет славную 210-летнюю историю, занимает особое место в деле подготовки иностранных студентов. К гордому титулу «национальный» университет по праву мог бы добавить «международный», потому что его диплом и уровень подготовки выпускников признаны во многих странах мира. С особенной гордостью мы осознаем, что каждый третий диплом фармацевта в странах дальнего зарубежья — диплом выпускника НФаУ!

Первым иностранным студентом, который начал свое обучение в тогда еще Харьковском фармацевтическом институте — единственном в Украине профильном вузе, который готовил провизоров, — был студент из Судана Магдий Хамуд. Он приехал в Украину в 1965 году, а диплом получил в 1969 году. В 1970 г. в ХФИ поступили уже 15 иностранных студентов. С этого момента контингент студентов-иностранцев с каждым годом возрастал, и наш вуз стал поистине интернациональным. С начала обучения иностранных граждан набор осуществлялся по государственному заказу, это были студенты из таких стран: Судан, Южно-Африканская Республика, Замбия, Ирак, Йемен, Конго, Нигерия, Сомали, Того, Центральнаяафриканская Республика, Чад, Маврикий, Марокко, Палестина, Сирия, Германия, Монголия, Руанда, Сьерра-Леоне, Уганда, Чехословакия, Афганистан, Бангладеш, Иордания, Эфиопия, Кения, Танзания. Со временем география расширялась, а с 1994 года началось обучение на контрактной основе за счет физических и юридических лиц, что увеличило возможности обучения иностранных граждан.

Сегодня на факультете по подготовке иностранных граждан учится более 1600 студентов из 51 страны мира, а за период существования факультета диплом магистра фармации получили около 6000 иностранных граждан из 96 стран мира. Появились целые династии иностранцев, обучавшихся здесь.

В переводе с греческого языка слово «династия» означает «власть, господство». В нашем случае понятие «династия» — это профессиональная подготовка нескольких поколений одной семьи, выдающихся мастеров своего дела. Их объединяет общая великая цель — служение здоровью, спасение жизни. Как не требует перевода сердечная благодарность пациента своему доктору, так же точно не требует дополнительной аргументации приверженность представителей разных поколений делу

фармации. Опыт достигается ценой напряженных усилий, и в династиях этот драгоценный дар передается по наследству. Так сын получает от отца столь редкие и глубокие советы, помогающие быстрее постигать тайны профессионального мастерства, так дочь познает от матери такие тонкости, о которых не пишут в книгах и которые с годами называют словом «интуиция». За каждой семьей профессионалов стоит целая эпоха, дело, которому отданы знания, умения, опыт.

Одна из самых ярких династий в НФаУ основана гражданами из Республики Конго. Из этой страны каждый год в наш университет приезжает 20–30 студентов, и это количество увеличивается.

Нам удалось пообщаться с представителями двух семей, не одно поколение которых продолжает свое обучение в НФаУ.

Акаби Себастен, выпускник 1987 года:

— Я выбрал НФаУ потому, что это один из престижных вузов в области фармации. Здесь я получил качественные знания, и мне хотелось, чтобы моя дочь тоже получила их. Сейчас она учится на 4 курсе в НФаУ. Все, кто ранее учились в этом университете, быстро трудоустроивались в своей стране. Когда я приехал домой, сначала работал провизором, затем открыл собственную аптеку.

Мы поговорили и с дочерью Акаби Себастана, Акаби Кристиной Дивин, которая зарекомендовала себя как прилежная студентка, дружелюбная и отзывчивая девушка:

— Как долго Вы адаптировались в Харькове?

Акаби Кристина Дивин

— Приблизительно три месяца. В нашей группе на подготовительном факультете было много молодых людей из Конго, поэтому мы быстро адаптировались. Единственное, было сложно выучить русский язык.

— За время учебы у Вас появились любимые предметы? Какие?

— Конечно, появились. Это физическая и коллоидная химия, фармакология, патологическая физиология, микробиология. Мне понравилось, как преподаватели подают материал, все очень доступно и интересно.

— Возникают ли какие-то сложности во время учебного процесса?

— Неудобно с переездами, много корпусов, но со временем к этому можно привыкнуть.

— Чем планируете заняться после окончания учебы?

— Пока еще точно не определилась, но хотела бы отдельную аптеку. Приехать сюда было моим желанием. Мне нравится здесь учиться и приятно осознавать, что когда-то через все это прошел мой папа. Это мотивирует, так как очень хочется достичь такого же успеха, как родители. Я с детства видела, как работает в аптеке мой папа, помогала ему.

Основатели другой династии выпустились из НФаУ в 1992 и 1993 годах. Это Мпандзо Луи (Жаггер) и Мпандзо Лео Кадди (Илой). После приезда к себе на родину они открыли самую большую аптеку в Конго, а их дочь Мпандзо Жагги Парадис на данный момент учится на 1 курсе нашего вуза. Она говорит:

Мпандзо Жагги Парадис

Акаби Кристина, декан факультета по подготовке иностранных граждан, доцент В.Д.Горячий, Мпандзо Жагги

— Приехала сюда, так как родители учились здесь, и у них остались теплые воспоминания об этом университете. Мне же было интересно заняться тем, чем и мои родители, поэтому и поступила сюда.

— Какое впечатление об Украине?

— Украина — это совсем другая страна, которая привлекла своей оригинальной культурой, обычаями и традициями.

— Как быстро Вы адаптировались здесь?

— Тут холодно, но к этому я уже привыкла. Адаптировалась достаточно быстро, мне повезло с группой, сразу нашли общий язык.

— Какие планы после учебы?

— Хочу работать провизором, как родители. Хочу вернуться в Конго и открыть свою собственную аптеку.

— Что понравилось в нашем университете?

— Всегда чисто и красиво, приятно здесь находиться. Каждый корпус особенный, мне нравится.

— Появились уже любимые предметы?

— Да, особенно латынь, нам доступно объясняют материал, и мы его легко усваиваем, за что и благодарим своих преподавателей.

Как видим, студенческие династии стали обычным явлением в жизни нашего университета. Украину наши студенты могут называть второй родиной, а Харьков — городом юности, учебы, первой любви. Мы очень хотим, чтобы семейные династии были нормой студенческой жизни НФаУ, чтобы в университете учились не только братья и сестры, отцы и сыновья, но и их внуки, которые смогли бы с гордостью сказать своим детям: «Мне в жизни повезло! Я — выпускник НФаУ! И поэтому все у меня в жизни получилось отлично!».

Богдана Малай,
студентка 3-го курса
фармацевтического факультета,
Елена Стратилат

Ю.М. БІЛЕЦЬКОМУ — 80

На першому курсі

мали брати участь у Всесвітньому фестивалі молоді й студентів у Москві. За підсумками фестивалю Ю.М. Білецький та А.Г. Горін були нагороджені золотими медалями.

П'ятий курс Ю.М. Білецький закінчував на заочному відділенні І-го Московського медичного інституту ім. І.М. Сеченова і одночасно працював у Харківському військовому шпиталі.

У 1958 р. став співробітником Харківського науково-дослідного хіміко-фармацевтичного інституту, де пройшов шлях від лаборанта (1958), хіміка (1959–1960), молодшого наукового співробітника (1960–1963), інженера науково-організаційного відділу з патентної роботи (1963–1968), старшого інженера науково-організаційного відділу з патентної роботи (1969–1970) до старшого наукового співробітника групи патентознавства (1970–1976).

З 1963 до 1967 року навчався на вечірньому відділенні Харківського філіалу Всесоюзного інституту патентознавства та винахідництва.

У 1974 році Ю.М. Білецький захистив кандидатську дисертацію за темою «Карденолиди і кумарини семян вязеля завитого».

У жовтні 1976 року Юрій Миколайович пройшов за конкурсом на посаду асистента кафедри

фармакогнозії, де працював до 2000 року на посадах асистента (1976–1990), старшого викладача (1990–1992) і доцента (1992–2000). З 1970 до 1980 року був керівником патентного відділу ХФІ. На кафедрі фармакогнозії протягом 16 років відповідав за науково-дослідну роботу.

Із введенням у навчальну програму фармакогнозії курсу «Ресурсознавство лікарських рослин» Ю.М. Білецький розробив навчальну програму, методику викладання, читав курс лекцій і проводив практичні заняття зі студентами, керував навчальною практикою студентів, за результатами якої проводив щорічні конференції. Протягом 5 років був відповідальним секретарем з проведення Всесоюзних конференцій з фармации серед студентів.

На аптекарському городі (вул. Мельникова, 12) разом зі співробітниками кафедри Прокопенко С.О. та Проценко Р.А.

На будівництві інституту (вул. Блюхера, 4) разом із зав. кафедри, проф. Ковальовим В.М.

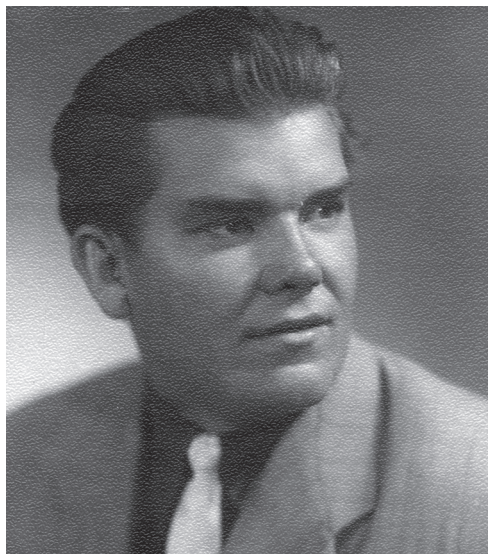
Наукова діяльність Ю.М. Білецького пов'язана з вивченням лікарських рослин, виділенням біологічно активних речовин, дослідженням їх структури і створенням на їх основі лікарських засобів. Юрій Миколайович протягом 5 років разом зі студентами проводив визначення запасів чорниці звичайної, бруслини та інших лікарських рослин у Чернігівській області. Вивчали запаси рослин, вплив еколого-ценотичних умов на вміст біологічно активних речовин, терміни заготівлі сировини, складали карти розповсюдження з метою раціонального використання лікарських рослин.

Ю.М. Білецький — автор та співавтор понад 30 наукових праць, 18 авторських свідоцтв, промислового регламенту одержання «Псоралену», який впроваджено на Дослідному заводі ДНЦЛЗ і Бакинському хіміко-фармацевтичному заводі.

Діяльність Ю.М. Білецького відзначена грамотами різних рівнів: МОЗ України, Харківського фармацевтичного інституту; він нагороджений медалями «Ветеран праці», «За відвагу».

Колективи Національного фармацевтичного університету, Державного наукового центру лікарських засобів, учні та друзі від усієї душі вітають Юрія Миколайовича з ювілеєм і бажають здоров'я, натхнення та добробуту.

Колектив кафедри фармакогнозії НФаУ

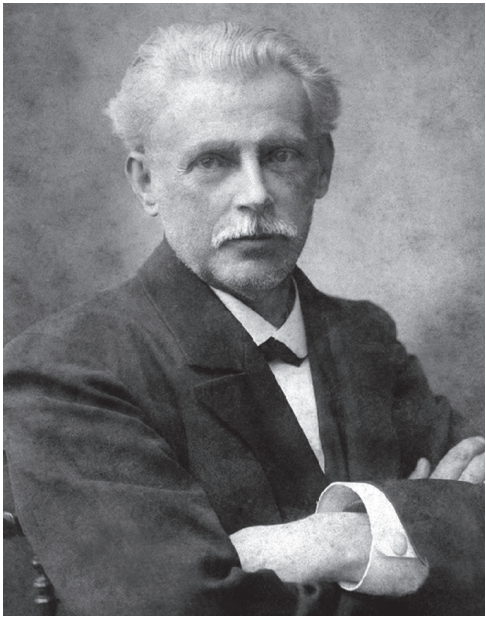

Юрій Миколайович Білецький

Юрій Миколайович Білецький — доцент кафедри фармакогнозії Національного фармацевтичного університету, кандидат фармацевтичних наук.

Він народився 20 березня 1935 року в м. Харкові в родині робітника і лікаря. У 1954 році закінчив школу і цього ж року вступив до Харківського фармацевтичного інституту на військово-фармацевтичний факультет. З серпня до вересня 1954 року проходив курс молодого бійця при Харківському танковому училищі. Починаючи з І-го курсу, Юрій Миколайович брав активну участь у громадському житті факультету — виступав на спортивних змаганнях з футболу, хокею, фехтування, де отримав ІІ розряд, брав участь у художній самодіяльності та співав у хорі, був солістом, танцював.

Після 3-го курсу поїхав на навчальну практику під керівництвом асистента кафедри фармакогнозії К.Н. Зарайської до ВІЛАР (м. Москва). У складі групи були члени ансамблю, які

Професор М.Ф. Сумцов

Останнім часом вкотре постало питання присвоєння імені М.Ф. Сумцова Харківському історичному музею. Це має бути визначна подія для Харкова, небайдужим до неї є і Національний фармацевтичний університет, адже в його стінах на кафедрі філософії та соціології працює праправнучка видатного науковця — кандидат історичних наук, доцент Ганна Олександрівна Хіріна. Про внесок М.Ф. Сумцова в розбудову Харкова, освіту його мешканців та про сучасність, пов'язану з іменем Миколи Федоровича, ми і поспілкувалися з Ганною Олександрівною.

Г.О. Хіріна, праправнучка М.Ф. Сумцова

— Ганно Олександрівно, розкажіть, будь ласка, про свого прапрадіда, Миколу Федоровича Сумцова: де він народився, які риси характеру були йому притаманні?

— Микола Федорович народився 18 квітня 1854 року в Санкт-Петербурзі у родині працівника Міністерства фінансів Федора Михайловича Сумцова і його дружини Анни Іванівни Сумцової. Через два роки Федір Михайлович помирає, родина переїжджає до Харкова, на Слобожанщину — у край, звідки вони були родом. Батько Миколи Федоровича походив із Охтирського повіту, села Боромля, де у Сумцових була родинна вотчина, яка залишилася від прашурів — козаків Охтирського козацького полку.

У Харкові Микола Сумцов закінчив 2-гу чоловічу гімназію зі срібною медаллю. Вступив до Харківського університету, який блискуче, із золотою медаллю, закінчив, потім пройшов шлях від приват-доцента, доцента і, зрештою, до ординарного професора.

— Чим займався Микола Федорович? Який предмет викладав в університеті?

— М.Ф. Сумцов закінчив історико-філологічний факультет, офіційно вважався викладачем історії літератури, але панорама його наукових зацікавлень була дуже широкою. Він був не тільки істориком літератури, але й взагалі істориком, і літературознавцем, й етнографом, і фольклористом, і філософом. Людиною енциклопедичних гуманітарних знань. Микола Федорович славився як видатний науковець, академік трьох академій наук: Петербурзької, Української і Чеської. Він все життя працював у Харківському університеті.

На початку ХХ ст. М.Ф. Сумцов обіймав посаду декана історико-філологічного факультету, вів активну громадську діяльність і багато чого започаткував у Харкові, що позначилося практично в усіх сферах життя харків'ян кінця ХІХ — початку ХХ ст. Наприклад, Микола Федорович стояв біля витоків Державної наукової бібліотеки імені В.Г. Короленка, був попечителем Харківського приходського училища ім. О.С. Пушкіна, гласним Харківської міської думи кількох скликань, займався проблемами влаштування молочних

МИКОЛА ФЕДОРОВИЧ СУМЦОВ І ЙОГО МЕНТАЛЬНА СПАДЩИНА

кухонь у Харкові, організацією газетної справи, упорядковував Харківський сад. Микола Федорович опікувався долею малозабезпечених людей, готував публічні лекції, концерти для них, добивався стипендій. Крім того, вже у 1920 році він став засновником і першим директором Музею Слобідської України. Це була дійсно унікальна людина.

— Звідки ви дізнавалися про прапрадіда, крім як з наукових видань? Хто з рідних розповідав про нього?

— Можу сказати, що головним джерелом є його листування, яке зберігається в Харківському архіві, в Центральному історичному архіві в Києві на Солом'янці, в Архіві фондів стародавніх актів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського в Києві, в Публічній бібліотеці імені М.Є. Салтикова-Шчедріна в Санкт-Петербурзі, в Центральному архіві Російської Федерації в Санкт-Петербурзі. Ознайомившись із цими документами, я дізналася про його характер, творчість і суспільну діяльність.

Про прапрадіда розповідали мій дід Борис Володимирович Бішеф, прабабуся Надія Олександрівна Сумцова. На жаль, Петро Миколайович, син Миколи Федоровича Сумцова, а мій прапрадід, помер ще в 1949 році. Дещо про предка розповідала моя бабуся Віра Петрівна. Але вона була 12-літньою дитиною, коли він помер, крім того, вони жили окремо, і бабуся мало з ним спілкувалася. Не можна сказати, що у нас великий сімейний архів, адже донька Марія Миколаївна і син Петро Миколайович віддали практично всі матеріали в музей, а коли музей евакуювали в 1941 році, вагон, в якому було зібрано весь архів Сумцова, згорів на Південному вокзалі в Харкові. Там були спогади, останні цікаві філософські твори, про які згадують М.Ф. Сумцов та його учні в працях, але жодного оригіналу немає.

— Ви казали, що Микола Федорович багато за що брався, але як він все встигав?

— Знаєте, це загадка для мене. Я так розумію, що домашніми справами Микола Федорович не займався. Він рано одружився, у 22 роки. У нього було четверо дітей, яких виховувала дружина, натомість батько займався їхньою освітою, возив за кордон. Три сини закінчили 2-гу харківську гімназію, потім Харківський університет (двоє молодших — юридичний факультет, а старший син — природничий). Дочка отримала дуже хорошу домашню освіту.

У Миколи Федоровича був щільний графік. Він читав багато лекцій і в університеті, і на різноманітних курсах, часто виступав із публічними лекціями, організовував недільні школи, викладав у школі Х.Д. Алчевської. Варто згадати, що М.Ф. Сумцов започаткував написання історії Харкова. Він зібрав багато матеріалів, а потім віддав Д.І. Багалію та Д.П. Міллеру свою ідею і не претендував на авторство цього задуму.

— Нині ім'я М.Ф. Сумцова хочуть присвоїти Харківському історичному музею?

— Так, історичний музей давно, мабуть, років 20, добивається того, щоб йому було присвоєно ім'я М.Ф. Сумцова. Але це складне питання, тому що в радянські часи і в часи Російської імперії Миколу Федоровича звинувачували в націоналізмі й українофільстві. Він тяжів до української тематики і захищав українську мову, хоча все своє життя розмовляв російською.

Визначним є те, що М.Ф. Сумцов був першим, хто в університеті Російської імперії прочитав лекцію українською мовою. Лекція з історії української літератури ХVІІ ст. відбулася 28 листопада 1907 року з дозволу ректора, все було офіційно. За це ректор Харківського університету Д.І. Багалія зняв з посади, а М.Ф. Сумцова ледь не звільнили з роботи. Всупереч усьому, Микола Федорович все ж таки наважився на таку небезпечну справу.

— За які досягнення історичному музею хочуть надати ім'я видатного вченого?

— М.Ф. Сумцов був засновником і першим директором музею. Початкова ланка в історії

М.Ф. Сумцов (на сходах ліворуч) — попечитель Пушкінського училища

нашого історичного музею — це музей Слобідської України імені Г.С. Сковороди. Відповідно до пропозиції М.Ф. Сумцова, музейна колекція поділялася на три відділи: історичний імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка, художній імені С.І. Васильківського, етнографічний імені О.О. Потебні.

За роки існування заклад кілька разів реформували. Вже після війни на його основі був створений Харківський історичний музей. Через те, що значна кількість різноманітних матеріалів і фондів з музею Слобідської України відійшла до історичного музею, М.Ф. Сумцова вважають засновником останнього.

— Як Ви думаєте, чи вдасться присвоїти музею ім'я М.Ф. Сумцова?

— Сподіваємося, так. Складності додає питання, пов'язане зі смертю Миколи Федоровича. Він помер 15 вересня 1922 року несподівано для всіх, і його поховали на 1-му міському кладовищі по вул. Пушкінській, там, де сьогодні Молодіжний парк. Поховали практично біля тротуару. А потім, коли у 1930-ті роки прокладали трамвайні колії, вирішили перемістити всі могили, де було поховано багато видатних людей, ближче до церкви. Прах М.Ф. Сумцова перенесли до церкви, поруч була похована його мати. Там могила існувала до початку 1970-х років — моменту, коли кладовище вирішили знести.

Під час Другої світової війни й окупації частина могильних плит була зруйнована. Також ще коли перенесли прах Миколи Федоровича, пам'ятник пошкодили. Таким чином, у часи війни на могилі Сумцова з'явився новий пам'ятник з блакитного граніту, де було написано: «Миколі Федоровичу Сумцову від вдячного українського народу».

Думаю, що його встановив син Миколи Федоровича, Петро Миколайович, який залишався в окупованому Харкові. Його сім'я не змогла виїхати в евакуацію. Саме тоді, наскільки я знаю, син продав бібліотеку свого батька, на ці кошти й був зроблений пам'ятник. Також у встановленні пам'ятника брали участь деякі учні М.Ф. Сумцова і його далекі родичі. Але коли Харків був звільнений від фашистів, ця подія не сподобалася радянській владі, яка вважала, що пам'ятник установили німці. На моє переконання, це були не німці і не так звані націоналісти, а син та шанувальники Миколи Федоровича, які допомагали. Петро Миколайович ніколи не розповідав про цю таємницю, але бібліотека зникла саме тоді, про що колись розповідала прабабуся моєї сестри (я тоді була замала, щоб щось пам'ятати).

Ярлик націоналіста дуже міцно причепився до Миколи Федоровича Сумцова. Після війни, коли Харків почали відбудовувати, пам'ятники відомим людям, зроблені з хорошого граніту, забрали і поклали під сходи Харківської міської ради. Про це мені розповідав В.З. Фрадкін, харківський історик і дослідник, колишній декан Харківської державної академії культури, який тепер живе в Ізраїлі. У свою чергу, він спілкувався із працівниками кладовища, за яких відбувалися ці події.

Коли кладовище знищували, мій дід забрав прах Миколи Федоровича і його матері й переніс на 13-те кладовище. Сьогодні там стоїть пам'ятник матері М.Ф. Сумцова, який він сам і встановив у 1910 році.

Прикро, але у 2009 році Харківська обласна рада відмовила історичному музею у присвоєнні імені видатного харківського вченого, великою мірою це негативна думка комуністичної партії про його особистість і діяльність. Ставлення до Миколи Федоровича як до націоналіста ще досі живе, мабуть, у генетичній пам'яті деяких представників нашої влади. Але часи змінюються, і, сподіваємося, сьогодні на хвилі патріотизму справедливості все ж таки перемаже. Радую й те, що до ювілею Харкова була встановлена меморіальна дошка М.Ф. Сумцову по вул. Університетській, 4 — на будівлі, де зараз знаходиться архівний відділ Харківської міської ради.

— Скажіть, будь ласка, чи вплинув Микола Федорович на обрання Вашої професії?

М.Ф. Сумцов на відкритті лікарні Л. Л. Гірімана

М.Ф. Сумцов у Криму з родиною

— Обрання моєї професії, скоріше за все, даєнина традиції. Я не перший історик у нашій родині. Справа в тому, що про Миколу Федоровича нечасто розповідали в сімейному колі за радянських часів, це була складна і болюча тема. Мій прапрадід, Петро Миколайович, у 1937 році нетривалий час сидів у в'язниці. Його заарештували через погляди батька, якого вже багато років не було. Для того, щоб не повторювалася подібна історія, в радянські часи ця тема була закритою. Коли я вступала до університету в 1983 році, ще до перебудови, згідно з традицією обрала професію історика, мріяла стати викладачем у цьому виші.

Мій прапрадід був юристом, його рідна сестра — вчителькою літератури, російської, німецької мови та музики. Моя мати за традицією пішла на філологічний факультет, все своє життя вона працювала викладачем російської мови. У мене не було іншого вибору, ніж Харківський університет. Я закінчила історичний факультет, але навчалася на спеціфічній, тоді елітній спеціальності — історія КПРС, яка готувала професійних викладачів вищої школи. Я знала, що мій прапрадід — М.Ф. Сумцов, бачила його портрети на факультеті. Ніколи не приховувала цю тему, але й не дуже афішувала.

Коли я закінчила університет, почалася нова сторінка в житті нашої країни — перебудова. Йшов 1990 рік і треба було вступати до аспірантури після двох років відпрацювання в інституті радіоелектроніки. За темою, якою я займалася, була на дві третини написана дисертація, у мене були публікації, і можна було через рік захиститися, якби не ліквідували спеціальність, за якою виконувала роботу. Якось випадково зустріла на вулиці свого колишнього викладача С.М. Куделка (нині професора ХНУ ім. В.Н. Каразіна), і він запропонував перейти до аспірантури на кафедру історіографії. Постала проблема вибору теми. Підказав дід, Борис Володимирович Бішеф. Свого часу він був проректором університету з будівництва, відомою в місті людиною. Тож він запропонував написати про нашого предка — Миколу Федоровича Сумцова. Тема складна, В.З. Фрадкіну не дали захистити дисертацію про М.Ф. Сумцова, тому що радянська влада причепила вченому ярлик націоналіста та українофіла. Ми з науковим керівником спробували написати біографію мого прапрадіда, і це нам вдалося.

Микола Федорович став для мене зразком викладача. У нього я запозичила свою методику читання лекцій. Він приходив до аудиторії, іноді брав якісь записи, але потім їх відкладав і починав розмовляти зі студентами. Кожна лекція була ніби казка, розповідь, розмова зі студентами про життя, про предмет, причому все це ґрунтувалося на глибоких наукових знаннях. Я роблю те ж саме і ніколи цього не приховую. М.Ф. Сумцов постійно займався вихованням студентів, але робив це непомітно, а для них він завжди був авторитетом.

М.Ф. Сумцова цікавив дуже широкий спектр проблем, і мене теж цікавлять різні проблеми. У мене є публікації і підручник з історії української літератури. Разом, коли почала працювати в Національному фармацевтичному університеті, зацікавилася проблемами медичної та фармацевтичної етики, розвитку освіти, релігійної свідомості, гендерними, філософськими проблемами, зокрема філософією Сковороди та її впливом на сучасну молодь.

М.Ф. Сумцов — дуже цікава та поважна людина, з величезним науковим потенціалом, справжній патріот України, тому я намагаюся популяризувати його творчість та завжди розповідаю про нього своїм студентам.

Спілкувалася
Олена Стратілат

ВЕСНЯНЕ НАТХНЕННЯ

Весняна погода повною мірою заявила про себе сонцем, теплом і готовністю до оновлення. Від природи не відстає і Національний фармацевтичний університет: 5–12 березня 2015 року в читальній залі Наукової бібліотеки пройшла традиційна виставка творчих робіт співробітників і студентів НФаУ та Коледжу НФаУ «Весняне натхнення».

Захід, що був започаткований з ініціативи ректора НФаУ, професора В.П. Черних шість років тому, організували профспілка співробітників, профспілка студентів та Наукова бібліотека НФаУ. Раніше виставка розміщувалася в холі університету і діяла тільки один день. На прохання студентів і співробітників, які хотіли би детальніше ознайомитися з експозицією, цьогоріч виставку можна було оглядати у затишній читальній залі протягом тижня.

Весняний настрій відвідувачам дарували чудові вишивки, малюнки, іграшки, вироби з підручних матеріалів, плетені речі, виготовлені як постійними учасниками, так і новачками, які гідно заявили про себе. Були представлені роботи

у найрізноманітніших техніках: декупаж, квілінг, флористика, випалювання на дереві, валяння з вовни; вишивка хрестиком, стрічками, бісером; кавове дерево, вироби з кокосової шкарлупи, скринька й ваза з макаронів, рису... Усього й не перелічити!

Слід зауважити: щороку приймаються тільки нові, унікальні твори, жоден з них не був представлений на попередніх п'яти виставках. Знову в конкурсі брали участь діти співробітників НФаУ, демонструючи свою майстерність та неперевершену фантазію, і студенти Коледжу НФаУ, які вирізняються своїм позитивним настроєм і творчою натхненністю.

Відвідувачі були вражені творчістю тих, кого щодня бачили в робочій обстановці і про їх талант навіть не здогадувалися. Своїми емоціями від огляду виставки поділилася її співорганізатор бухгалтер профспілки співробітників НФаУ Г.М. Алтухова: «*Вражає якість робіт, фантазія... Дуже відрізняється від минулорічної виставки — менше за кількістю, зате краще якістю! Прекрасні дитячі роботи (скринька в золоті, малюнки тощо). Особливе місце займають вишивки, роботи чудові. Спасибі учасникам за талант і натхнення!*».

Відгуки відвідувачів формують змагальну складову заходу. За їх результатами та за рішенням авторитетного журі визначаються автори кращих робіт у кількох номінаціях. Як нагороди були вручені Почесні грамоти та грошові призи. Але головне — це можливість проявити себе, залишити часточку свого натхнення у матеріальному втіленні, порадувати людей весняним настроєм.

Творіть красу та не пропустіть весну!

Олена Стратілат

ДО 210-РІЧЧЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ

ФЕРДИНАНД ІВАНОВИЧ ГІЗЕ — ВИДАТНИЙ ВЧЕНИЙ-ФАРМАЦЕВТ ХАРКОВА

Продовжуючи низку статей про відомих вчених-фармацевтів Харківщини, хотілося б звернути особливу увагу на постать Фердинанда Гізе, що вже багато років хвилює думки дослідників. Весь час свого перебування у Харкові видатний учений супроводжував невгамовною і бурхливою науковою діяльністю. Прослідкуємо шлях, що привів науковця у наше місто.

Гізе Фердинанд Іванович (Іоганн Еммануїл Фердинанд) народився 13 січня 1781 року в м. Шаумбург, що поблизу Кюстрина (Пруссія). Про його дитинство мало що відомо, але збереглися дані, згідно з якими Гізе походив з родини пастора.

Фердинанд Іванович розпочинав свій науковий шлях у Кюстринській гімназії, після успішного закінчення якої відправився вивчати фармацію у Кроссен. Врешті-решт, прийнявши рішення повністю присвятити себе фармації, Гізе потрапив до лабораторії Шрадера у Берліні, де паралельно слухав лекції з хімії, ботаніки, фармації та інших наук. Деякий час майбутній науковець працював на хімічній фабриці Динглера в Аугсбурзі. У 1802 році він переїхав до Відня, де працював придворним чиновником — помічником завідувача при Імператорській аптеці.

Невтомна енергія та ентузіазм молодого Гізе не залишилися непоміченими, і вже у 1803 році він отримав запрошення від свого друга фон Якіна зайняти місце ад'юнкта у новоствореному Харківському університеті. Гізе прийняв це запрошення. У 1804 році, напередодні свого від'їзду з Відня, він захистив в Ерфурті дисертацію на ступінь доктора філософії.

Офіційно Фердинанда Івановича було зараховано на службу до Харківського університету 6 січня 1804 року, за рік до фактичного відкриття навчального закладу, а 13 липня 1805 року Гізе затвердили екстраординарним

професором кафедри хімії і металургії. Молодий талановитий вчений, не шкодуючи сил, розпочав бурхливу наукову діяльність — проводив дослідження, писав статті та посібники для студентів. Так, вже 6 квітня 1811 року Гізе отримав заслужене звання ординарного професора фармації і технічної хімії. Фердинанд Іванович продовжував свою захопливу наукову діяльність у Харкові аж до 1814 року, після чого його було переведено до Дерптського (Тартуського) університету, в якому він дослужився до почесного звання ректора.

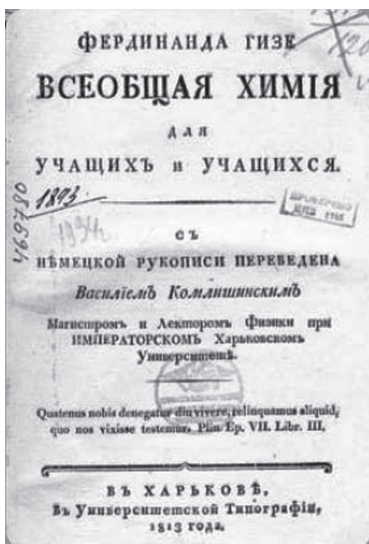
Сучасники згадують Фердинанда Гізе лише теплими словами. Усі, хто працював з ним, залишили у спогадах невичерпну енергію, захопливий ентузіазм і неймовірну здатність зацікавлювати, що були властиві цій талановитій людині. Гізе, головним чином, займався аналітико-хімічними та фармацевтичними питаннями. Він провів фізико-хімічний аналіз мінеральних вод України, хімічний аналіз метеоритів, кам'яного вугілля, селітри та ін. Його основна праця — підручник «Всеобщая химия для учащихся и учащихся» — фінансувалася Міністерством народного просвітництва. Довгий час вона вважалася зразковим посібником з хімії, що перевершував аналогічні іноземні видання.

Ф.І. Гізе також займався фітохімічними дослідженнями, розробив методи виділення індивідуальних хімічних сполук із рослин.

Фердинанд Іванович Гізе залишив понад 40 наукових праць, а також виховав багатьох учнів, серед яких можна виділити Г.І. Гесса — засновника термохімії.

10 травня 1821 року в Мітаві Гізе помер у віці 40 років. Цей талановитий вчений присвятив життя науці і по праву займає своє визначне місце на сторінках історії.

Наталія Коров'яківська, наглядач Музею історії фармації України

Обкладинка підручника Ф.І. Гізе

КУБОК РЕКТОРА НФаУ — ГІДНИЙ СПОСІБ СТАТИ ФУТБОЛЬНОЮ ЗНАМЕНИСТЮ

16–27 лютого 2015 року в Національному фармацевтичному університеті пройшов щорічний студентський турнір із міні-футболу на Кубок ректора НФаУ.

Змагання відбулися за підтримки кафедри фізичного виховання, ректорату, профспілок співробітників НФаУ та студентів НФаУ, які доклали максимум зусиль для належного проведення заходу.

Слід зазначити, що ці нині вже традиційні турніри були започатковані з метою пропагування та популяризації здорового способу життя серед студентів.

Кількість бажаючих взяти участь у змаганнях цього року перевищила всі очікування. 15 команд — збірні всіх факультетів, курсів та національностей НФаУ і Коледжу НФаУ зібралися в єдиному пориві до перемоги!

Протягом десяти днів згідно з жеребкуванням на футбольному полі тривали ігри, в результаті яких до фіналу потрапили команди «НФаУ-1» та «НФаУ-2». Хлопці з обох команд зійшлися у запеклому двобої 27 лютого, але право дати перемозі своє ім'я має лише одна команда. Гра пройшла напружено,

Переможці турніру з ректором НФаУ

цікаво й емоційно, з великою кількістю гострих моментів та за активної підтримки вболівальників.

Завдяки майстерності й винятковим умінням перемогу в турнірі на Кубок ректора НФаУ 2015 року виборола команда «НФаУ-2». Кожний з її складу — студенти факультету з підготовки іноземних громадян Айгуль Анас, Аглаф Юсеф, Бенатту Анасс, Муссауі Юсеф, Кадусі Алла Едлін, Ерхедір Фуад — доклали максимум зусиль, щоб набутися в університеті слави справжніх футболістів. Юнаки отримали медалі, грамоти та головний трофей — Кубок ректора НФаУ.

Крім команди-чемпіона, серед учасників турніру визначилися кращі спортсмени в окремих номінаціях. Це ті, хто вразив журі своєю наполегливістю, витримкою, майстерністю та прагненням до перемоги. В особистому заліку перемогу здобули:

- у номінації «Кращий бомбардир» — Аззетин Амін (факультет з підготовки іноземних громадян);
- у номінації «Кращий голкіпер» — Айгуль Анас (факультет з підготовки іноземних громадян);
- у номінації «Кращий гравець» — Сихалі Ясер (підготовчий факультет);
- у номінації «Кращі вболівальники» — група підтримки з Коледжу НФаУ.

Завершений турнір показав волю до перемоги кожного гравця, вміння створювати командну атмосферу, відданість спорту та пряму залежність отриманого результату від докладених зусиль. З цього приводу всесвітньо відомий гольфіст Тайгер Вудс якось сказав: «Чим більше я тренуюся, тим частіше мені щастить». Тож побажаємо нашим чемпіонам сил і подальших перемог — і у спорті, і у навчанні.

Олена Стратілат

ЛИРИЧЕСКИЕ СТРОКИ

ВЕСНА. ЖЕНЩИНА. ЛЮБОВЬ

А под ногами снова лед —
Нам слышен хруст морозных дней.
Той зимней книги переплет
Сменит весною бы скорей.

Чтоб свежий легкий аромат
Романтикой своей пьянил.
А будни пусть притормозят
И выступит тепла акрил.

Под морем красок утонуть,
Оттенков всех не сосчитать,
Цветов, что во дворе растут,
Тех, что срывал, когда был мал.

Немного стыдно мне порой...
Но я совсем уж позабыл,
Каким прекрасным день весной
Быть может без любых причин.

Далила Мескини,

2-й курс фармацевтического факультета

ЭТОЙ ВЕСНЕ

А у меня опять на щеках веснушки,
Я шурю от солнца и надеваю очки.
И наконец-таки, мне не нужна подушка —
Я буду спать в объятиях этой весны.

Утону в ароматах цветов и майских дождей,
Буду пить с мелиссой чай вместо крепкого кофе.
Этой весной я стану еще сильнее —
Буду делать все, как на последнем вдохе.

Далила Мескини

Екатерина Иванова

Юлия Мегик

Этой весной я пройду по старым аллеям
И позвоню забытым давно друзьям.
Эта весна — достижение новой цели,
Я этой весне всю себя непременно отдам.

Екатерина Иванова,
5-й курс фармацевтического факультета

Богине-матери я оду воспеваю.
Пред ней я на колени становлюсь.
За ночи те, которые не спала,
Я мамочке любимой поклонюсь!
Любви ее нам не измерить,
Добра не взвесить никогда.
Лишь мама наша все прощает,
Хоть мы неправы иногда.
Она нам дарит свою нежность,
Заботой согревает нас.
Ведь у нее большое сердце,
Оно все время греет вас.
Когда ты порою скучаешь,
И горе тревожит тебя,
Ты вспомни, что рядом есть мама,
Которая любит тебя!

Юлия Мегик,
группа Ф-23 специальности «Фармация»
Колледжа НФаУ

Молодість
ФАРМАЦІЇ

Газета для студентів і співробітників НФаУ
Розповсюджується безкоштовно

ЗАСНОВНИК:
Національний фармацевтичний університет

Головний редактор О.Ю. Яковлева
Випусковий редактор О.В. Стратілат
Фото Г.М. Ямницький
Газета зареєстрована 8 серпня 2002 року
(Свідоцтво ХК №905)
Адреса редакції: 61002, м. Харків, вул. Пушкінська, 53
Тел. (057) 706-17-68; Е-mail: gazeta@nph.edu.ua
Виготовлювач ТОВ «Золоті сторінки»
вул. Маршала Бажанова, 28, м. Харків, 61002
Тел./факс (057) 701-0-701
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 276
від 12.12.2000 р.
Наклад 1000 прим. Зам. 310.

Наші банківські реквізити:
р/р 35225201008865, МФО 851011

Банк: Управління Державного
Казначейства у Харківській області,
код ОКПО 02010936

Свідоцтво: №30008972
Індивідуальний податковий номер: 020109320392